

Erslev¹ och andra har tidigare gjort gällande, att den aktion, som ledde till blodbadet, var rent politisk och riktade sig mot Sturepartiet och dess anhängare. Realt är detta riktigt. Samtliga de exekverade hörde till denna politiska grupp. Men formellt var läget annorlunda. Det restes ingen klagan mot Sturepartiet och ingen klagan mot dess politiska hållning. Klagan gällde endast personer, som förgripit sig på den svenska och i sammanhang därmed på den allmänliga kyrkan, dess personer och egendom. Och denna klagan formulerades redan från början i en klagoskrift lydande på kätteri. Alla som exekverades, exekverades såsom fallna under denna förbrytelse. Varför denna form? Varför intet yrkande på straff för rebellionerna i övrigt och uttagande av detta, utan endast för brott mot religionen och gud? Problemet är det första, som kräver en lösning.

Akterna från Uppsala och Stockholm hade tryggt Sturepartiet och rikets innebyggare fullständig amnesti. Denna amnesti gällde alldeles särskilt brotten mot kyrkan, dess personer och egendom. Den var beviljad utan förbehåll. Den blev tillitsfullt godtagen. Frågan var endast, om de som mottog denna amnesti tagit alla eventualiteter i ögonsikte. Självfallet har i en så kapital punkt som denna konung Christiern måst kräva den formella rätten upprätthållen. Hans kungliga ära avhänge därav. Skulle amnestien kunna brytas, måste det ske på en väg, där den formella rätten inte kränktes. Fanns en sådan väg? Vägen fanns. En enda. Den låg utstakad i den kanoniska rätten.

Förklaringen till kätterianklagelsen och kätteriprocessen ligger här. Det heter i ett dekret av Gregorius IX 1235, att var och en som ingått en aldrig så starkt tryggad förening, har i och med det att hans motkontrahent uppenbart fallit i häresi, att anse sig såsom löst från sin trohetsed och från varje slag av hörsamhet². Stadgandet gällde från början

¹ Erslev, 156.

² c. 16. de hæret. V, 7: Absolutos se nouerint a debito fidelitatis hominii et totius obsequii, quicumque lapsis manifeste in hæresim aliquo pacto, quacunqve firmitate vallato, tenebantur adstricti.